

Beata Grabowska

Ó czy U ?

Ćwiczenia dla starszych uczniów szkół podstawowych i
ponadpodstawowych
(szczególnie zalecane dla osób z dysleksją i dysortografią)

Gdańsk 2020

Ćwiczenia mają na celu nie tylko uczyć zasad ortografii dotyczących **ó** i **u**, ale także doskonalić umiejętność czytania i koncentracji, rozwijać funkcje percepcyjno - motoryczne, ćwiczyć rozumienie tekstu. Przeznaczone są do pracy indywidualnej z uczniem, oraz zajęć grupowych. Większość ćwiczeń można wykonywać samodzielnie w domu.

Proponowane reguły zostały zaczerpnięte, bądź opracowane na podstawie książki *Ortografia co do głowy trafia* autorstwa Anny i Józefa Częścików. Zabawy grupowe były inspirowane zbiorem gier i zabaw *Grupa bawi się i pracuje* Małgorzaty Jachimskiej. Przysłowia wybrano ze zbioru *Na wszystko jest przysłowie* opracowanego przez Stanisława Świrko. Nowe wzory tangramów powstały dzięki wykorzystaniu figur zawartych w *Układamy tangramy* Magdaleny Kolasińskiej. W książce wykorzystano także wiersze i fragmenty prozy z literatury polskiej.

Życzę powodzenia, sukcesów w pracy oraz radości z jej wykonywania.

Beata Grabowska

Ćwiczenie 50

Zapamiętaj rymowankę. Powiedz ją głośno.

Niektóre wyrazy w tym wierszu są wymyślone i nie mają określonego znaczenia.

MYSZKÓW

Welde pelde,
gunkne bowie,
gdy pomyślę o Myszkowie,
wulda culda,
sompту włum,
zaraz myszek widzę tłum.

Ćwiczenie 51

W tym opowiadaniu ukrył się wielokrotnie wyraz „bar” (może występować samodzielnie, być częścią jednego lub dwóch wyrazów). Policz ile ukryło się ich w tekście.

Bartłomiej usiadł pod drzewem. Nad jego głową cichutko szumiał wiatr baraszkując w delikatnych gałązkach rosochatej wierzby. Obok niego stał baran.

-Mój zwierzaku – zapytał zmęczonym głosem staruszek – co byś mi teraz rzekł, gdybyś umiał? Byłem dla ciebie taki okrutny! Kiedy miałem chory bark nie wyprowadzałem cię na zielone pastwiska. Gdy stałem się żebrakiem usiłowałem sprzedać cię garbatemu barmanowi z baru „Pod baraním rogiem” - całe szczęście jego nieobliczalna małżonka odziana w barchanową koszulę oblała nas barszczem i z hukiem zabarykadowała za nami drzwi. Bardzo mi wstyd. Rok temu próbowałem cię zastawić. Barbarzyński właściciel lombardu chciał dać dwa bochny chleba razowego i pęczek szpinaku. Sknerus! Krwiopijca! Ludzie są okrutni. Bartnik straszył nas kijaszkiem, wartownicy barbakanu kierowali lufy karabinów prosto w nasze serca. Służba rajtarska szczyła nas psami. Co byś powiedział druhu, co byś rzekł?

-Że cię kocham mój stary przyjacielu - odpowiedział niespodziewanie baran i położył głowę na kolanach staruszka.

Ćwiczenie 52

Zapamiętaj rymowankę. Powiedz ją głośno.

Niektóre wyrazy w tym wierszu są wymyślone i nie mają określonego znaczenia.

JEŻÓW

Derde terde,
winki lowie,
gdy pomyślę o Jeżowie,
multa dulta,
welkuch drać,
to kolczastą widzę brać.

Ćwiczenie 53

Zapisz wyrazy dokonując inwersji sylabowej. Podkreśl cząstkę **-łów**.

łów - o _____
łów – tu _____
łów – po _____
i -słów – mie _____
cu – słów –dzy _____

Ćwiczenie 54

Zapamiętaj rymowankę. Powiedz ją głośno.

Niektóre wyrazy w tym wierszu są wymyślone i nie mają określonego znaczenia.

ŻUKÓW

Mielce kierce,
pekce towie,
gdy pomyślę o Żukowie,
kusta, busta,
oki nowie,
widzę żuków całe mrowie.

Ćwiczenie 55

Wpisz brakujące wyrazy według przykładu. Podkreśl końcówkę „-ówna”

córka cesarza - cesarzówna

córka kniazia - _____

córka rejenta - _____

córka marszałka - _____

córka barona - _____

córka ekonoma - _____

córka młynarza - _____

córka stolarza - _____

córka kucharza - _____

córka dekarza - _____

córka ślusarza - _____